D • N
8/7 1951

Demokratins ojämna kamp

I de debatter kring demokratin som under 1800-talet dominerade politiken var det många varianter av oro, fruktan och motivlja som ställdes mot folkstyrelsens förespråkare. Man var rädd för att den allmänna rösträtten skulle få förfärande utsträckt av alla företräden, alla helgade rättigheter; de egendomslösa skulle utan tvekan och urskillning plundra de besittande och dela upp egendomen, och efter denna orgie i förstörelse kunde blott ett allmänt elände vara att vänta. På en annan front stod de moderata liberaler som fruktade att demokratin skulle leda till reaktion genom att den okunniga massan, ledd av sina gamla förmyndare — adeln och prästerna —, skog ned den lilla minoriteten av frihetsvänner. Enligt ett tredje perspektiv, befruktat av de napoleonska statskupperna, måste folkvaldet resultera i att en lysande general eller en hämningslös demagog kom till styret; diktaturen skulle efter en kort övergångsperiod avlösa den gamla överhetsstaten.

Den fara som under de senaste årtiondena hotat och i en rad länder besegrat demokratin var däremot inte förutsedd i den äldre debatten. Den innebär att rörelser vilkas mål är att kossa folkstyrelsen för att förverkliga en viss ideologi systematiskt begagnar de demokratiska formerna för att uppnå sina syften. Demokratin blir en utmärkt plattform, därför att i denna all propaganda är tillåten. Man kan lova vad som helst, påstå vad som helst. Ty vinner segern, försvinner alla svårigheter — det blir omöjligt att införa löften eller bevärja påståenden, eftersom motståndarna på högkvarter nedtystas. Både nazismen och kommunismen har i de länder där de segrat gång efter annan växlat politik även i de mest centrala frågor; Ryssland av i dag påminner föga om det Ryssland som Lenin förespeglade massorna vid revolutionen. Men i de länder där man ännu strävar att nå makten är de totalitära riktningarnas lögnaktighet och opportunism än större. Det gäller att vinna de missnöjda med vilka medel som helst: maktövertagandet, vare sig med rösterna eller med främmande soldaters hjälp, ger absolution.

Snart sagt varje fråga kan tas som exempel. Under åren före det andra världskriget hade kommunisterna order att dela visa sig nationella, dels eftersträva kollektiva säkerhetsåtgärder; det gällde att värja Ryssland mot den tyska faran. Åren 1939—1941 var det tvärtom; 1941—1945 blev solidaritet med Sovjetunionen det högsta av allt för kommunisterna de hätskaste motståndarna till alla kollektiva aktioner — ty nu är det Ryssland själv dess satelliter som är fredsbärare. I dagens läge är nedrustning och fred kommunisternas lösen — utan för Sovjetunionen. Taktikens syfte beskriva i den berömde kommunistiske historikern Tarles "Diplomatins historia": Avrustnings- och freds idéerna, skriver han, har alltid hört till de bästa hjälpmedlen att dölja aggressiva regeringars motiv och planer, helt naturligt, ty "varje förslag till nedrustning kan räkna på utbredd popularitet och anslutning inom den allmänna opinionen". Och i ett annat kommunistiskt aktstycke betonas att detta slag av propaganda är ett av de bästa medlen att vinna sympatisörer. Trots att denna taktik är lika genomskinlig som ofta använd lyckas den alltid till en viss grad. Hitler förkunnade, under her Hedins och Bjöks applåder, sin fredskärlek, medan han förberedde världskriget, och Ryssland vinner hos de fanatiska och okunniga ett stöd då dess erövringar ackompanjeras av kommunisternas våldsamma agitation för freden — dvs. för försvarslöshet och underkastelse.

Det demokratiska systemet försvagas genom de totalitära partiernas existens; de andra partierna tvingas att inrikta en stor del av sina ansträngningar på hejdandet av en hämningslös propaganda, parlamentarismens funktionsmöjligheter förminskas genom att en eller flera riktningar begagnar den gällande statsordningen för att omstörta den. Härtill kommer att nazister och kommunister söker påverka opinionen genom att i varje detalj och på det mest extrema sätt inskrida då brister eller fel i demokratins tillämpning kan påvisas eller misstänkas. De som önskar förinta demokratin spelar dess mest hängivna försvarare. Kommunisterna i Sverige lätsas vara upprörda inför varje tendens att begränsa deras möjligheter att förbereda förräderi — vid vetande att i det land de hyllar varje kritiker, varje oppanent, likvideras genom död eller fängelse. När jag är avsagare ber jag om frihet, därför att den är er princip. Men när jag är statsfiende — jag den ifrån er, därför att den inte är min princip." Det är hela formeln för kommunismens verksamhet inom demokratin. Men det är blott den första satsen som förkunnas — till dess maktövertagandet gör det möjligt att praktisera den andra.

I stort sett kan demokratin i sin strid mot kommunismen inte begagna några särregler eller undantagsbestämmelser; något kan göras på den vägen, men det är begagna den systematiskt vore att uppge folkstyrelsen. Det väsentliga vapnet i den ojämna kampen blir helt enkelt upplysning, om demokratins innebörd och om dess motståndares taktik. En sådan upplysning borde ingå i skoldistriktens undervisning i varje demokratisk stat. Den frågan har förresumtats i Sverige.

Terror

Listan över de ryska vasallregeringarnas förbrytelser mot rätten och mänskligheten har på sistone fått många nya och fruktansvärda tillskott. Hit hör domen i Prag över Associated Press-mannen Oatis, som fick sitt landsting fängelsestraff därför att han — det framgår av motiveringen — var en enligt västerländska begrepp god journalist. Hit hör också domen över den ungerske ärkebiskopen Grosz och hans ödeskamrater, en kväljande upprepning av Mindszentyaffären. Det utan jämförelse rysligaste som nu tilldrar sig bakom järnridån är dock massdeporteringarna i Ungern. Även myndigheterna i Budapest nekar att sådana förekommer, men den siffra på nära tusentalet familjer de lagt fram är enligt en rad samstämmiga rapporter grovt misssvasande. Trovärdiga källor uppger att omkring 45.000 personer hittills förts bort och att ytterligare 35.000 hotas av samma öde. En del har tydligen fått sina försvinningsorter inom landet, medan andra försvinner i det stora okända bortom gränsen till Ryssland.

I Ungern, liksom också i Rumänien, hör judarna till de befolkningsskikt som hivits hårdast drabbade. De skuggrådda regimerna i Budapest och Bukarest följer härvidlag Moskvas höga förebilde. Ju mera den ryska diktatur- och polisstaten fullkomnats, desto mera har det judiska inslagets särprägel betraktats som en fara. Resultatet har blivit en antisemitisk politik som i en del avseenden kan jämföras med Hitlers. Till detta har också strikespolitiska skäl bidragit. När Moskvas insåg att dess förhoppningar om ett starkt inflytande i staten Israel grusats övergav det sin tidigare prosionistiska linje. Ryssländs och vasallstaternas sionister, av vilka många både släktingar och vänner i den nya staten, blev än mer misstänkta och behandlades därefter. Möjligheten att utvandra till Israel är sedan ett år tillbaka helt stängd.

Från israelisk håll har Ungerns och Rumäniens terroraktioner dragits inför FN med begäran om ingripande enligt konventionen om de mänskliga rättigheterna. En delegat försökte tysta ned den judiske talesmannen, — han var ryss. Det var en fingervisning, om nu någon sådan behövdes, om det mottagande framställningen kommer att få öeler om järnridån.

PRESSGRANNAR

Den slentrianmässiga konfirmationsskolan med löften som de flesta inte tar på allvar har länge stått obehaglig och skrämmande — till och med för prästerna själva, tillägar Svenska Morgonbladet (fp). "Är saklas prästerna svartaste dag", skrev redan för ett par årtionden sedan en kyrklig tidning. Det var konfirmationsdagen som avyftades:

För hur många av dessa ungdomar, som får avlägga heliga löften och ges "tillträde" till nattvardsbordet, innebär det mer än något mer än en form utan djupare betydelse? Konfirmationen och den "första nattvardsgången" är — som rektor Sven Lagerstedt skrev i sin inledande DN-artikel — nåtgärder, "som blir till, och det är skälet, när det är överstökat".

Utan att soldaterna sig med de uppfattningar o. kristendom och kristen fostran, som till äventyrs ligger bakom t. ex. L:s kritik av konfirmationen, kan man nog räkna gånsta, om han inte har rätt i att påstående, att denna slentrianmässiga konfirmation "ligger grunden till en hyckleraattityd" hos de unga.

Kan man tänka sig något värre? Det finns — om den anförda tidningen påpekar — gott om vittnesbörd från gamla konfirmander att konfirmationsseden med de högtidliga löftena lett i den riktningen.

Regeringen har lyft fram på ett särskilt sätt de omstridda uttalanden av Kejnekommissionens berättelse, och det är det olyckliga, tycker Norrköpings Tidningar (fr) — osvensett principiella synpunkter på tvisten.

Resultatet kan väl befaras bli att det strukna på ett eller annat sätt kommer att spela en roll i diskussionen, som det av saklig skäl kanske inte förtjänar. Det kan på inte ha varit regeringens syfte. Annorlunda skulle det förmodligen ha ställt sig om kommissionen själv och icke dess uppdragsgivare ansett det åsyftade materialet ovidkommande eller av andra skäl olämpligt att på vanligt sätt på fram till allmänheten.

När ryktena börjar smyga om överbefolkningsnöd, när människorna trängser sig in att bevismaterial misstänkas undan i en de uppsatsen" eget frimurerl, när skåva det kitt som håller ihop den fungerande demokratin. Börjar tvivlen, men Uplands landsbygd är på vår att säga igång. Vid inflyttningen i ett personsmärken — som inte är något annat än ett hjorthus med billiga smälgenhetar av viss standard — skall alla kunna skötta sig helt själva, men också åldras de på, och det är varken praktiskt eller samhälligt att kräva förtjänst till åldersdomstolsmet så fort ett behov av tillsyn kommer.

De "öppna" hemmen drar med sig en "öppen värd" något för sina egenskaper och sedan för andra i likhande bellgenhet.

Om en eller annan kommunalman finner det oroväckande att de sociala uppgifterna säkerligen kommer att växa genom storkommunbildningen, så bör vederbörande erinra sig vilket val det var som statsmakterna stod inför:

Antingen skulle kommunerna göras starka nog för att också med en betydelsefull social insats på eget ansvar, eller också skulle det så gått till politisk fördelning av makten mellan de olika partierna, och det hade inte blivit en antisocialistisk politik som i en del avseenden kan jämföras med Hitlers. Till detta har också strikespolitiska skäl bidragit. När Moskvas insåg att dess förhoppningar om ett starkt inflytande i staten Israel grusats övergav det sin tidigare prosionistiska linje. Ryssländs och vasallstaternas sionister, av vilka många både släktingar och vänner i den nya staten, blev än mer misstänkta och behandlades därefter. Möjligheten att utvandra till Israel är sedan ett år tillbaka helt stängd.

Från israelisk håll har Ungerns och Rumäniens terroraktioner dragits inför FN med begäran om ingripande enligt konventionen om de mänskliga rättigheterna. En delegat försökte tysta ned den judiske talesmannen, — han var ryss. Det var en fingervisning, om nu någon sådan behövdes, om det mottagande framställningen kommer att få öeler om järnridån.

brännande aktuell:
KOREA-
KONFLIKTEN
av L. Hirschfeldt
"Ett förträffligt prov på frisk utrikespolitisk upplysning till skillnad från tatton stapplande av fakta som ibland förväxlas med objektivitet."
Ulf Brandell i DN
8/—
Utrikespolitiska Institutet

Grundad GN År 1902
SVENSKT TAGEL
BEREDD i fallande och avhuggna längder.
SLITSTAD i alla förekommande längder,
OBEREDD, originalvara
för omgående och succesiv leverans från vår moderna anläggning för tagelberedning.
AKTIEBOLAGET
Gotthard Nilsson
KALMMULT-TEL MED "GOTTHARD"

Lawrences födelsehus i Eastwood.

PROBLEM kring D. H. LAWRENCE

DAvid Herbert Lawrence dog år 1930 vid 45 års ålder hade hans författarskap och hans liv redan diskuterats i en hel rad böcker; under 1930-talet växte hans rykte och i samband därmed Lawrencelitteraturen. Bland de bästa sakerna om honom, det kan nu med säkerhet slås fast, är två svenska arbeten: ett av Knut Jaensson (1934), sannolikt det mest övertygande och passionerade som i positiv riktning skrivits om Lawrence, ett av Melker Johnsson (1939), med sinnrika, om också något konstruktiva analyser av problematiken i Lawrences verk. Sedan dess har det varit ganska tyst om Lawrence, och enligt skilda uppgifter — som visserligen inte är dokumenterade — läses hans böcker inte mycket av yngre generationer. Det är lätt att finna förklaringar till detta: Lawrences vitalism, eller vad man nu vill kalla det, har blivit omodern, och det lösvärdes hans böcker hade på grund av sin förmenta osedlighet har anslagen försvunnit under inflationen på detta område.

Tecken på att intresset ånyo är i stigande saknas emellertid inte. Sedan förra våren har inte mindre än fyra större skrifter om Lawrence utkommit. Biografin av vännen *Richard Aldington (Portrait of a genius, but...*, William Heinemann Ltd, 15 shilling) ger en god översikt och några intressanta detaljer, men vanpryds av författarens benägenhet att tala om vad han finner rätt och orätt, klokt och oklokt, han Lawrence och hans kritiker. *Anthony West* har i serien The English Novelist givit en utmärkt sammanfattning med inslag av självständig värdering (*D. H. Lawrence*, Arthur Barker Ltd, 6 shilling). En anglokatolsk präst har, under pseudonymen *William Tiverton*, med rekommendation av T. S. Eliot sökt visa att Lawrence stod närmare en positiv religion än man hittills trott (*D. H. Lawrence and human existence*, Rockliff, 12: 6 shilling); tekniken är den vanliga, i det att begreppet religion förtunnas och allt hos Lawrence som kan fångas under detta begrepp framhävs, men flera iakttagelser är nya eller åtminstone friskt formulerade. Mest betydande är amerikanen *Harry T. Moores The life and works of D. H. Lawrence* (Twayne publisher, 4: 50 dollar); den kunde kallas ett standardverk, om inte klokheten alltför ofta närmade sig pedanteri och förmustighet.

Här skall blott några problem i Lawrencedebatten beröras. Hans betydelse som konstnär och personlighet skall inte närmare diskuteras, den är ostridig. Aldous Huxley: "Beträffande de flesta andra framstående människor jag träffat har jag känt att jag på något sätt hör till samma släkte som de. Men denne man är annorlunda och överlägsen till sin art, inte till graden." Knut Jaensson: "Han är Europas och Amerikas största författare under den del av 1900-talet som hittills förflutit."

*

Under en kort tid var Lawrence god vän med den åtskilligt äldre Bertrand Russell. Ett av de många förebrående brev (utgivna 1948 av Harry Moore) som slutligen ledde till brytning gav Lawrence följande förmaning: "Sluta alldeles upp med att arbeta och skriva och bli en levande varelse (a creature) i stället för ett mekaniskt instrument... Du får för din egen stolthets sak ett ingenting, en mullvad, en varelse som klinger sig fram och inte tänker. Bli för Guds skull en baby, och fortsätt inte att vara en lärd. Gör ingenting längre, men försök att vara — börja om igen och bli en riktig baby." Brevet skrevs den 19 februari 1916 — avskyn för krigsansträngningen i England var ett enande band. Russell, redan en banbrytare inom filosofin, kände sammolikt en road övertygelsehet, men också ett styng i hjärtat. Var det inte något som fattades honom? Var inte Lawrence djupare, helare, visare? Så har Keynes i en lysande liten studie beskrivit den intellektuella och kulturverade Cambridgekretsens reaktion inför den halvbildade Lawrence, som i sin jargong av mystik och osmält filosofi fördömde de förståndiga och krävde att de skulle bli barn och vilder, tanklösa och instinktiva.

"Bli en riktig baby", den tanken är tillräckligt kännetecknande för Lawrence för att tas som utgångspunkt. Enligt Moore ville Lawrence skapa ljuvlig smällfrihet med Lawrence hjälte med Lawrence ideal, och han hållet på livet och känslan. "Min verkliga religion är en tro på blodet, köttet, som visare än förståndet. Vad vårt blod känner och tror och säger är alltid sant." Lawrences förkunnelse är fylld av de mest uppenbara motsägelser, men den eiterade tvetydigheten fick 1913 kunde han säkerligen alltid ha upprepat. Vad innebar den? Först och främst att människan, den "riktiga" människan, inte är författare eller professor eller gruvarbetare, inte protestant, katolik eller ateist, inte konservativ eller socialist, inte puritan eller libertin, inte lyckligt eller olyckligt eller begåvad eller dum — hon är framför allt människa, dvs. det väsentliga för var och en är det väsentliga för alla, och det gäller för alla att så långt möjligt nå denna väsentlighet, denna mänsklighet, liksom katten skall vara katt och elefanten en elefant i djupaste mening. Moralism och idealism förhåller sig till livet som kläderna till kroppen: de döljer, förfalskar och bedrar.

Frieda von Richthofen, Lawrences blivande hustru, och diktaren som ung.

Denna livstro är en av nyckelarna till Lawrences verk. Det yttre i meningen av samhällsställning, åsikter, till och med känslolivet i ordets yttigare betydelse har Lawrence ringa intresse för. Det är något annat han vill skildra och förkunna. Båda delarna, ty i regel är det omöjligt att skilja mellan skildring och förkunnelse hos Lawrence, och problemet om han var konstnär eller profet synes redan av detta skäl vara fel ställt.

Antiintellektualismen eller vitalismen innebar inte att Lawrence var anlelligent (i vanlig begränsig mening) eller saknade intellektuella intressen. Han var en av de många lysande begåvningar som vid samma tid tvingade om förhållets bankrutt; han lärde mycket, om också utan disciplin, och kunde ge prov på det mest förträffklassiga skarpsinne. Inte heller var han fri från ironi och skepsis gentemot sin egen ståndpunkt. I ett brev jämför han sig med Carlyle, "som skrev fyrtio volymer om det anständiga i en obetalbar systrad" i "Women in love" förhåner han den medvetna ivern att vara spontan. "Vad är den, din längre till passion och animala instinkter, om inte den värsta och sista formen av intellektualism", säger hans talesman Rupert Birkin till den gräsliga lady Hermione. Men likväl kan det ta begär att arbeta sig fram till det spontana sägas vara Lawrences stora problem. Birkin talar i själva verket inte alls om ungefär på samma sätt som lady Hermione, och han räddas, misstänker man, från samma fördömelse endast genom att Lawrence ständigt betonar hur ohyggligt svårt det är för honom att uttrycka vad han menar, att han bleknar av pins och ångest då han tvingas att finna ord för sina i det omedvetna inspirngda åsikter.

*

Vad är det livet, det mänskliga livet? Man kan svara att det i första hand är kärlek eller sinnlighet, men i båda fallen måste svaret förses med stora reservationer. En erotisk inställning som siktar till omvixling, mångfald, äventyr, njutning är Lawrences främsta mande. Men det finns, som Knut Jaensson fint anmärker, inte heller någon i vanlig mening sjuklig, förfarande, tragisk kärlekshistoria hos Lawrence. Det tragiska ligger i att inte ens kärleken — utom på sin höjd för sjonblicket — kan ge självförglömmelse och stillhet. Vill man uttrycka denna smula rätt kan man kanske med ett betänkande i sexualfrågan säga att Lawrences hyllning gäller "det psykofysiskt fullvärdiga samlaget". Till detta koncentreras sinnemotet, det mänskliga livet, tillförsitt och förintelse. Känslan besegrar förståndet, och döden besegrar mästan livet — är inte Lawrences "liv" en försmak av döden? Själv talade Lawrence om ett "fallskt" medvetande i stället för ett intellektuellt eller andligt. Mot ljuset, klarheten, resonemangen ställer han hårt som stötsyrkor det mörkret, omedvetenheten. I "Lady Chatterley's lover" drivs denna falliska tes med fanatism.

Det synes klart att något hemlighetsfullt eller i varje fall svårförståeligt på denna punkt kvar i Lawrences för så dikting. Ett slag var det modernt att beskriva hans fall som en kombination av modersbindning, homosexualitet och impotens. Nu är det i sin ordning att tala om hans sunda sexualla liv, om hans monogama sexualitet. Det senare är säkert riktigare än det förra. Lawrence har skrivit några av världens vackraste, men vill knappast säga världsklassiska, men åtskapsadjekter, — ty det är ömheten och den utplånande ron mer än fiidelsen som präglar dem.

"Between her breasts is my home, between her breasts.
Three sides on me space and fear, but the fourth side rests
Warm in a city of strength, between her breasts.

And I hope to spend eternity
With my face down-buried between her breasts.
And my still heart full of security
And my still hands full of her breasts."

Men lösningen är inte riktigt övertygande. Vid olika tillfällen talar Lawrence eller hans representanter i romanerna om att hans ideal är en kvinna som han inte känner, inte kan se, det är en förtätning av det folkliska momentet, som tycks lämna kärleken och ömheten därhän. Det passionerade talet om vänskap mellan män är intet bevis på homosexualitet, men är inte heller förenligt med den normalitetstes som är den härskande i de senaste årens debatt. Då gräfen med hustrun tolkas som tecken på Lawrences öppna livstill tycks man förbise att det lag något abnormt över den maktkamp makarna emellan som Lawrence skildrat talade om; sammanhållning var trots allt omöjlig, och då blir striden tecknet på perfektionismens misslyckande.

Lawrence definierade ofta livets mål som något annat än den fallska fullåndningen. Men frågan är om det är lönt att analysera dessa försök till precisering; i en enda bok kan man — om man läser som vän av ordning — finna en rad totalt skilda förkunnelser. Ibland talade Lawrence om kärleken som ett medel att frigöra båda parterna, att skapa en balans mellan självständiga makter, ibland framstod beharskandet av partnern som det åträvärda, ibland framträder en längtan till lycka i isolering. Den "mörka, levande, befruktande kraft" som Lawrence sökte lunde ibland få gestalten av en kvinna, ibland te sig som ett stilla, kyligt arbete, ibland som en förnekande extas, ibland som den beharskades fromma trygghet.

Men och mer blev livsåskådningen, de falliska förestållningarna, väsentliga för Lawrence. De är föga framträdande i hans mest populära roman, "Sons and lovers"; här är han nästan en vanlig romanförfattare, och hans förmåga att skapa levande, särpräglade gestalter står högst. I de senare romanerna är frågan om uppgivenhet av den mystiska fullheten så väsentlig att figurerna blir vaga och allmänna, medan problemet fixeras. Lawrences utsökta känslighet för betydelsen av fyrkalka ting — beröringar, blickar, gester — ger åt hans handlande, men vid sidan av detta liv finner man ett krampaktigt försök att klarlägga det oerhörda, som gör åskådningen underligt romantisk. Människor blekner, är nära att falla ur skull av sinnesrörelse, förstummas, darrar och drabbas av åjärklappning på ett sätt som erinrar om fadern och sonen Dumas.

*

Modern är hjältinna i "Sons and lovers"; hon gör sönerna till sina "älskare" och gör det svårt för dem att bli verkliga älskare. Denna moder är i romanen, liksom i Lawrences liv överlägsen fadern; hon är bildad, duktig, klok och ligger i ständig strid med fadern, den senaste försäljare, primitive gruvarbetaren. Men det är fadern som segrar i Lawrences fallska verk. Ingen som för ögonen skulle man kunna visa att modern blir förhädd såsom konventionell, försiktig, optimistisk, framåtsträvande. Fadern segrar som det falliska, mörkret, gläjden utan hämningar, undergången utan ånger — livet mot förståndet — i skepnad av arbetaren. Aaron, skogvaktaren Mellors och många andra. Både Lawrence och hans hustru älskade fadern; så, och hos hustrun fanns av allt att döma inte den kluvenhet som gjorde Lawrence till diktare.

HERBERT TINGSTEN

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon: 22 00
Telegramadress: Dagnyheter.
Postgiro 1 (för prenumeration)
Postgiro 1 (för annonsärenden)
Chefredaktör: Herbert Tingsten.
(Träffas säkrast kl. 12.30—14.30)
Politisk huvudredaktör:
Leif Kihlberg.
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedman.
Dagens Nyheters Aktiebolag.
Verkst. direktör: Helge Hedberg.
PRENUMERATIONSPRISER
A-Stockholmsupplagan
Stor-Stockholm övriga tättingsområde landet
Månad ..... kr. 8.25 kr. 8.50
Kvartal ..... „ 24.75 „ 25.50
Halvår ..... „ 49.50 „ 51.00
ANNONSPRISLISTA
daterad 1/7 1951 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm.

Mera om Korea

DET FINNS troligen inte mer än två västerländska vetenskapsmän som mera ingående studerat Korea och dess nära trängsliv, nämligen amerikanen Mc Cune, vars nya bok recenserats i Dagens Nyheter, och tyskaren *Hermann Lautensach*, som har Korea som specialitet. Han har givit ut en sammanfattning av en tidigare, numera utsåld Koreabok och kallat det nya arbetet *Korea, Land, Volk, Schicksal* (K. F. Koehler Verlag, Stuttgart, 1950).

Längt mindre välskriven än Mc Cunes bok ger Lautensachs dock, jämte ett överflöd på sakliga uppgifter, en hel del intressant material om det koreanska folket. Bland annat erinras om att kristendomen fått starkare fotfäste i Korea än i andra länder i Ostasien. Vid den ryska arméns avtåg ur Nordkorea i maj 1949 hiktades de tyska benediktinmissionärerna, och de har sedan varit spårlöst försvunna. Deras, de franska katolikernas och de amerikanska protestantiska missionärernas och metodisternas missionsstationer blev alla indragna till den nordkoreanska staten.

SVEN DAHL

Lisse Ullrich,

den tyska skådespelerskan som haft stora framgångar även hos oss i "Tro", har också framträtt som författarinna och t. ex. nyss fått en av de tyska priser i den stora "värdeupsvällaring" som New York Herald Tribune anordnat. Hennes prisnovell, Ogonblick utan makt, som ingår i ett band i tyskland och Politiken, också med i tävlingen, är en välgjord men något melodramatisk historia, som enligt författarinnan bygganma upplysningar i ingressen börjar som "Rebecca" och slutar som en rysk novell. Dess huvudperson är en skådespelerska som blivit berömd och grubblar över människors flesök att spela roller även utanför scenen, vilket illustreras av ett passionsdrama på hennes slott.

Lisse Ullrich kommer alltså att konkurrera med Otto Karl-Oskarsson, Hans Peterson och de andra prisbelönade om det stora världsgrset, och nog tycks hon ha goda möjligheter att tillfredsställa åtminstone den amerikanska smak som är föremål i juryn.

AKE RUNNQUIST

Söndagstidningarna:

Tidningsutgivarna begär fortsatt postutbärning

Tidningsutgivarföreningen hemställer till poststyrelsen att överväga förslaget att expeditertid för utdelningen av tidningar på söndag och helgdagar utöver 21 december. Vidare föreslår föreningen en allmän utredning snarast rörande tidningsärendena.

Om postutdelning av tidningar på söndagar i fortsättningen icke skulle kunna äga rum, betyder det att omkring 180.000 tidningar icke nå läsarna förrän följande måndag. Med hänsyn till de synnerligen svårlösliga konsekvenser för den politiska och kulturella upplysningen som härigenom uppkommer har TU ansett sig även böra ta kontakt i frågan med regeringen.

Annex en inhämtning av tidningsutdelningen på söndagar erhållen, är det under alla omständigheter önskvärt att tidningarna får tillräcklig tid att planlägga organisationen av denna distribution i egen regi. Den tid som återstår till årets slut är otillräcklig och en förlängning av provtoriet är därför absolut nödvändig.

TU finner det synnerligen önskvärt att den planerade allmänna utredningen rörande postverkets tidningsärenden kommer till stånd snarast möjligt. Det vore olyckligt att göra en omläggning på en så vital punkt av tidningsdistributionen utan att avvakta resultatet av den beslutade allmänna utredningen.

Ingen konflikt vid STI.

En felaktig förkortning i en underrubrik i fredagens Dagens Nyheter kan leda till missförstånd, varför redaktionen är angelägen meddela att någon lärarkonflikt ej förekommit vid Stockholms tekniska institut (STI). De avtalsförhandlingar som avsnittet gäller lärarna vid Tekniska institutet (TI).

Solna sysselsättningsråd, som disponerar Huvudsta Allélskola, har inte något emot att överlåta lokalerna på landstinget, om yrkesskolan får andra lokaler i stället. Meningen är att i Allélskolan inrymma externat för blivande sinnessjuka.